

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 2 (9)

Ужгород
2014

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE UNIVERSITY «UZHHOROD NATIONAL UNIVERSITY»
INSTITUTE OF EUROPEAN INTEGRATION STUDIES**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD

Edition 2 (9)

Uzhhorod
2014

У публікаціях чергового випуску збірника наукових праць висвітлюються питання, пов'язані з реформуванням системи вищої освіти України та її інтегруванням до європейського освітнього простору в контексті Закону України «Про вищу освіту».

Статті, що ввійшли до збірника, розглядають як першочергові завдання щодо імплементації нових нормативно-правових документів у галузі вищої освіти, так і практику роботи вітчизняних вищих навчальних закладів щодо інтегрування до європейського та світового науково-освітнього простору, зокрема впровадження інноваційних технологій у діяльність ВНЗ, особливості підготовки навчально-методичних комплексів окремих дисциплін, забезпечення випереджувального характеру освітніх послуг у підготовці фахівців.

The issues related to the reform of higher education in Ukraine and its integration into the European educational space in the context of the Law of Ukraine "On Higher Education" are covered in the collection of scientific works.

The articles included in the collection, touch on the priorities of implementation of new legal documents in the field of higher education as well as the practice of domestic higher educational institutions concerning integration into the European and world scientific and educational space, in particular, introduction of innovative technologies into university activities as well as peculiarities of preparation teaching methods for some disciplines, providing of advanced educational services in training specialists.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова:

Смолянка В.І. ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор медичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Члени ради:

Луговий В.І. перший віце-президент Національної академії педагогічних наук,
доктор педагогічних наук, професор (м. Київ, Україна)

Лендєл М.О. проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор політичних наук, доцент (м. Ужгород, Україна)

Студеняк І.П. проректор з наукової роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор фізико-математичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Бобко А. ректор Університету у м. Жешув,
доктор гуманітарних наук, професор (Польща)

Сільваші З-Й. ректор Університету у м. Дебрецен,
доктор медичних наук, Ph.D, професор (Угорщина)

Чижмар А. ректор Технічного Університету у м. Кошице,
доктор наук, Ph.D, професор (Словацька Республіка)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова:

Артёмов І.В. директор НН Інституту євроінтеграційних досліджень ДВНЗ «УжНУ»,
кандидат історичних наук, доцент

Відповідальний редактор:

Кляп М.І. заступник директора ННІ євроінтеграційних досліджень,
кандидат педагогічних наук, доцент

Члени редколегії:

Росул В.В. завідувач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «УжНУ»,
кандидат педагогічних наук, професор

Моца А.А. спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень,
кандидат юридичних наук

Середа Л.І. провідний спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень

Бродич А.І. начальник редакційно-видавничого відділу ДВНЗ «УжНУ»

*Рекомендовано до друку науковою радою НН Інституту євроінтеграційних досліджень
(протокол № 9 від 19.12.2014 р.)*

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Каплінський В.В.,

кандидат педагогічних наук

Вінницький державний педагогічний університет

ім. М. Коцюбинського

In the article the attempt to specify the communicative skills on the basis of the model, which consists of the five components, and to point out the main characteristics was made.

Keywords: *communication, communicative skills model, abilities to provide mutual contact, perceptual skills.*

Постановка проблеми. Чисельні дослідження з педагогічної діяльності та педагогічного спілкування переконують в «синонімічності» цих діяльностей, оскільки діяльність педагога є за своєю сутністю комунікативною. Так, навчання за справедливим твердженням Б.Г.Ананьєва «є не лише передача й засвоєння знань та способів діяльності. Навчання є разом з тим спілкування, комунікація». Ще більшою мірою це відноситься до виховання, в чому ми цілковито погоджуємося з В.А. Кан-Каликом, який стверджує, що найактивніші методи виховного впливу «запрацюють» лише тоді, коли будуть забезпечені комунікативно. Таким чином, комунікативні вміння (КУ) є системою соціально-педагогічного забезпечення навчально-виховного процесу в цілому. Без них педагогічна діяльність неможлива, тому що «вона будується як спілкування, як взаємодія і комунікація в системі «вчитель-учні» [4, с.10].

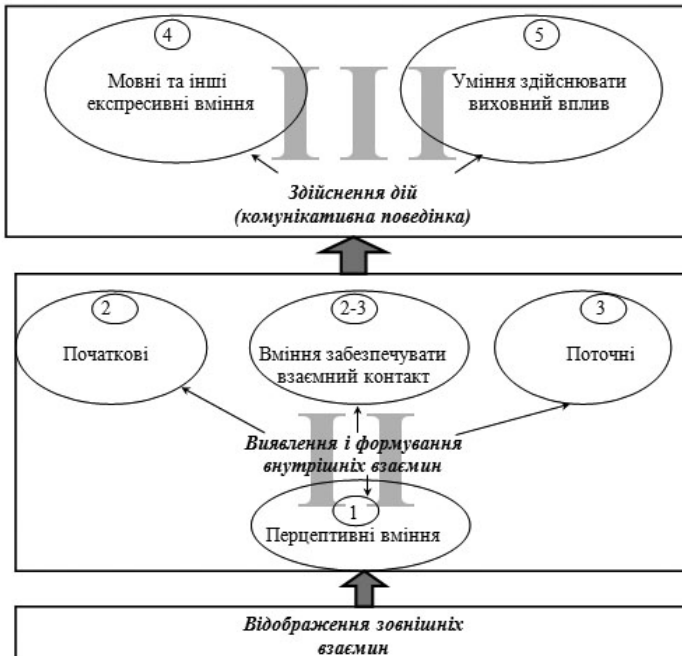
Результати анкетування студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр», викладачів вищої школи та вчителів, бесіди з ними свідчать про необхідність забезпечення цілісного бачення тих комунікативних умінь, що сприяють успішній діяльності педагога. Як викликати інтерес, встановити взаємний контакт, заінтригувати, сформулювати потребу, заставити замислитись, викликати післядію, переконати у важливості, попередити конфлікт, здійснити прихований вплив – проблеми, які виникають перед студентами під час проходження усіх видів педагогічних практик, молодими вчителями та викладачами ВНЗ.

Ціль нашої статті і полягала у чіткому визначенні тих комунікативних умінь, які допоможуть педагогам у розв'язанні цих проблем. Адже розв'язання будь-якої проблеми розпочинається з вибору оптимальних засобів, які допомагають у цьому. Саме такими інструментами і є комунікативні вміння вчителя.

З метою забезпечення системного бачення комунікативних умінь нами була збудована їх модель (рис.1) в якості стратегічного орієнтиру комунікативної підготовки майбутнього педагога, в основі якої є три компоненти спілкування, виділені В.М.М'ясищевим: психічне відображення суб'єктів спілкування, їх відношення і звертання, тобто мовна і немовна поведінка [3, с.114-115].

Виклад основного матеріалу. У процесі подальшого дослідження комунікативної діяльності перед нами виникла необхідність заповнити всі п'ять блоків комунікативних умінь, поданих у моделі, конкретними вміннями, які «обслуговують» той чи інший компонент спілкування і забезпечують його ефективність.

**Модель
комунікативних умінь,
в основі якої лежать структурні компоненти спілкування**

У цій моделі здійснення дій (комунікативна поведінка III), змістом якої є обмін інформацією і комунікативний взаємовплив, – результат відображення зовнішніх відношень (I). У процесі цього відображення (інтеріоризації) виникають структурні новоутворення, що визначають комунікативну поведінку. Запорукою ж успіху комунікативних дій є формування і виявлення внутрішніх відношень (II).

Зауважимо, що виділити те чи інше вміння як автономне, можливо лише умовно, оскільки, забезпечуючи комунікативну діяльність, кожне окреме вміння виявляється в комплексі з іншими й перебуває з ними в тісній взаємозалежності.

Метод масового опитування і метод спостереження за діяльністю вчителів, які застосовувались нами з цією метою, включав комплексне анкетування, міні-анкетування, індивідуальні й групові бесіди, інтерв'ювання, твори на педагогічну тематику.

Комплексне анкетування було спрямоване на виявлення: а) загальних уявлень вчителів і студентів про комунікативні вміння; б) тих комунікативних умінь, які потрібні вчителю для здійснення педагогічної діяльності. Міні-анкети переслідували мету – виявити вміння, що забезпечують окремі структурні компоненти комунікативної діяльності вчителя, тобто заповнити конкретним змістом виділені в моделі блоки. Питання і завдання, адресовані вчителям і студентам, за своєю формою в основному були прямими, а ті, які були адресовані учням, мали, як правило, прихований характер.

Необхідність анкетування учнів, крім вчителів і студентів, пояснювалась тим, що комунікація – процес двосторонній. Тому важливо було виявити оцінку комунікативних дій вчителя з боку тих, на кого вони спрямовані, тобто учнів. Їхня думка була особливо цінною в тому сенсі, що сприяла виявленню тих комунікативних дій зі знаком «+», які були найбільш очікуваними й бажаними для учнів.

Їх відповіді допомогли уявно ще раз збудувати модель КУ «зсередины» й виділити в ній не лише ті вміння, які забезпечують процес комунікації з точки зору вчителя, але й подивитися на цей процес «очима учнів» і виділити ті комунікативні уміння, завдяки яким хочеться спілкуватися з учителем (тобто ті, що на думку учнів, забезпечують результативність цього процесу).

Після обробки даних анкетування, інтерв'ювання і текстів творів на педагогічну тематику методом контент-аналізу, при якому за одиницю брались близькі за значенням висловлювання учнів, були виділені, з одного боку, найбільш очікувані учнями комунікативні дії, з другого – ті, які наштовхуються на опір учнів.

Найціннішим для нас виявилось виділення комунікативних дій з негативним забарвленням, оскільки це допомогло нам деталізувати блок умінь забезпечувати взаємний контакт і необхідні взаємовідносини (процесуальні). Це були саме ті, не завжди вловимі з позицій вчителя дії, що руйнують відносини. КУ, що забезпечують ці дії, нас цікавили в першу чергу, бо саме вони при їх важливому значенні в діяльності педагога недостатньо конкретизовані в психолого-педагогічній літературі. В результаті семантичної диференціації були виділені кілька груп близьких за значенням висловлювань учнів, які найчастіше зустрічалися в анкетах. На основі цих висловлювань формувалось уміння, яке вносилося у попередній список умінь як окреме чи як уточнювальне, що доповнювало те КУ, яке було внесене у список умінь на етапі аналізу психолого-педагогічної літератури й побудови теоретичної моделі КУ.

Так, серед висловлювань, що найчастіше зустрічалися у відповідях на питання анкети, адресованої учням і студентам Вінницького державного університету, були відзначені такі: «відносини між учителем і нами не можна назвати взаємовідносинами, занадто велика дистанція робить їх паралельними, а не перехресними», «цей його зверхній погляд...», «вони ніколи не спускаються до рівня наших проблем...», «він сам по собі, ми самі по собі й ніяких взаємовідносин...», «... ставить себе вище всіх, але разом з тим йому далеко до рівня деяких учнів», «не вміє і не бажає бачити в учнях таких самих людей, як він...», «завжди намагається підкреслити свою перевагу над нами», «... якби я відчував, що з учителем можна, як з рівним, поділитися...», «... вчитель повинен бути першим, але серед рівних», «він недосяжний...», «... нехай позбудуться манії величчя», «не виставляти себе вище, бути нарівні, та не загравати», «... не ставити нас в незручне й нікчемне становище».

В 158-ми анкетах подібні висловлювання зустрілись 98 разів, що виявилось підставою вважати підкреслювання своєї вищості над учнями одним із чинників, що стає причиною руйнування взаємовідносин, або доведення їх до того рівня, коли взагалі відсутня будь-яка особистісна взаємодія. Це вимагає від учителя уміння не допускати підкреслювання своєї вищості над учнями, назву якого і було сформульовано на основі семантичного аналізу наведених вище висловлювань. За таким самим принципом блок умінь (3) був доповнений уміннями: долати стереотипи, що заважають успішному впливу: моралізаторський тон, повчання, формальні вимоги; позбавлятися надокучливості й повчань. А вміння інших блоків були уточнені. Обробка таким самим способом даних анкетування

вчителів і студентів дозволила сформувати список найбільш важливих КУ кожного окремого блоку, відображеного в моделі.

Список формувався на основі висловлювань вчителів і студентів, що найчастіше зустрічаються в анкетах. Назвемо деякі з них: вміння знайти правильний вихід із складної ситуації; вміння спілкуватися (в деяких анкетах «комунікабельність»); знайти спільну мову і встановити контакт («швидко знайти точки дотику»); вільно викладати матеріал («вільно володіти інформацією»); регулювати в залежності від ситуації взаємостосунки («варіювати поведінку в залежності від ситуації, що склалася»); бачити в кожному особистість («розуміти учнів», «враховувати їх особливості»); впливати інформацією на учня («проникати словом у внутрішній стан особистості», «викликати емоційний відгук») тощо. Окремо варто сказати про те, що в 19% анкет комунікативними вміннями називались: інтелект, знання свого предмету, теоретична й практична підготовленість, терпіння, психологічна здатність, «смак» (відчуття краси), гарна мова та ін., що яскраво підкреслює недостатній рівень комунікативної грамотності досліджуваних. Під час опитування як доповнення до основного (комплексного) анкетування було проведено міні-анкетування. Воно здійснювалось з метою подальшої деталізації названих вище вмінь. Анкети включали три питання. У зв'язку з тим, що стосовно мовних та інших експресивних, а також перцептивних умінь, було отримано достатньо даних, і вони достатньою мірою деталізовані в психолого-педагогічній літературі, питання міні-анкет стосувались «наповнення» трьох інших блоків моделі КУ. Це були різні модифікації одних і тих самих завдань, адресованих окремо і вчителям, і учням, що передбачали вузький об'єкт констатації.

Для вчителів:

1. Мені вдається встановити контакт з учнями завдяки...
2. Для того, щоб підтримувати позитивні взаємостосунки з учнями, вчителю «+» необхідно, «-» ні в якому разі не можна...
3. Щоб ефективно впливати на учнів сучасної школи, педагогу необхідно вміти...

Для учнів:

1. Лише тому вчителю вдається встановити з нами контакт, який вміє...
2. Взаємостосунки з учителем руйнуються в тому випадку, коли він...
3. Вчитель не зможе успішно впливати на нас, якщо він не вміє...

Отримані дані, оброблені за тією ж методикою, доповнили й розширили дані комплексного анкетування. В результаті був складений список комунікативних вмінь кожного блоку.

Подальше завдання, запропоноване студентам і вчителям, передбачало осмислити кожне конкретне вміння з двох позицій: 1) визначити ступінь значущості вміння за п'ятибальною системою; 2) виявити шляхом самооцінки ступінь його складності. Визначаючи ступінь значущості, ми передбачали: а) паралельно визначити, наскільки підтверджується вчителями й студентами вибір тих умінь, які були внесені в список; б) визначити найбільш важливі вміння, а саме ті, без яких не можливо обійтись учителю у його професійній діяльності.

Ступінь значущості одночасно визначався компетентними суддями, тобто досвідченими методистами (викладачами педагогіки, психології, предметних методик) та вчителями, які оцінювали і рівень сформованості досліджуваних умінь. Він встановлювався на основі визначення КЗ (коефіцієнта значущості) кожного конкретного вміння за формулою $K = m/n$, де m – реально отримана сума балів, n – максимально можлива.

На основі отриманих у результаті математичної обробки даних у величині КЗ комунікативні вміння кожного блоку були розташовані в ранговому порядку. Одночасно з КЗ кожного окремого вміння був визначений загальний КЗ всіх умінь і КЗ умінь кожного блоку окремо. Будучи достатньо високими, коефіцієнти значущості підтвердили правильність нашого вибору саме цих умінь як найбільш значущих для успішного забезпечення навчально-виховного процесу.

Незначні відмінності КЗ окремих умінь у межах від 1,0 до 0,8 дозволили вважати суттєвим кожне вміння, а їх послідовність, що відповідає індексу значущості, відносною і гнучкою через незначні відмінності. Порівняльний аналіз загальних КЗ показав, що вміння забезпечувати взаємний контакт і необхідні взаємостосунки (процесуальні) за своєю значущістю перевершує значущість умінь решти чотирьох блоків. 70 % умінь цього блоку були оцінені вищим балом. Це вміння: уважно відноситися до вербальних та невербальних засобів впливу, уникати слів, що принижують гідність; уникати критики в присутності інших і прямих зауважень; правильно орієнтуватися в нестандартній ситуації і приймати оптимальні рішення; долати стереотипи, що заважають успішному впливу: моралізаторський тон, повчання, формальні вимоги; внутрішньо мобілізувати себе в непередбачуваній ситуації; стримувати негативні емоції, керувати настроєм; не допускати підкреслювання своєї вищості над учнями. Результати бесіди з педагогами та студентами показали, що більшість з них обґрунтовували високий КЗ цих умінь тим, що від них залежить «коефіцієнт корисної дії» багатьох інших умінь. Їх відсутність створює

психологічні бар'єри у взаємостосунках, які гальмують успішну комунікацію. «Ми постійно, – підкреслювали вони, – відчуваємо на собі негативні наслідки, пов'язані з відсутністю цих умінь у деяких наших викладачів. У результаті виникає ще більша прірва між нами й ними».

Несподіваними для нас були дані, що характеризують ступінь складності вмінь, оскільки найскладнішими виявились в основному вміння одного й того ж вищеназваного блоку, тобто ті ж уміння, що були зазначені в числі найбільш важливих, і деякі інші цього ж блоку: уникати наказового тону й вольових аргументів; попереджати небажані конфліктні ситуації; визнавати за необхідності свою неправоту; розряджати напружену атмосферу на занятті; виявляти терпимість до об'єктивної критики на свою адресу; позбавлятися від надокучливості і повчань.

Висновки. Виконана нами робота була корисною в тому сенсі, що дозволила: по-перше, співставити результати нашого дослідження з результатами інших досліджень з конкретизації комунікативних умінь та розширити їх список; по-друге, наповнити конкретним змістом блоки комунікативних умінь збудованої нами моделі; по-третє, забезпечити їх системне бачення з метою успішного формування; по-четверте, подивитись на комунікативну діяльність педагога «очима учнів» і виділити ті комунікативні вміння, які допомагають у подоланні бар'єрів педагогічного спілкування між педагогом та учнями; по-п'яте, забезпечити їх продуктивну діагностику і виявити перспективи їх подальшого формування.

Список використаних джерел

1. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания / Б.Г.Ананьев. – М.: Наука, 1977. – 379 с.
2. Каплінський В.В. Специфіка і структура комунікативних умінь як інструменту виховного впливу / В.В.Каплінський, Л.Є.Хорунжевський // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М.Коцюбинського. – Вип. 34. – Серія: педагогіка і психологія. – Вінниця, 2011. – С. 64-68.
3. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении / В.А.Кан-Калик. – М.: Просвещение, 1987. – 190 с.
4. Мышление учителя / под ред. Ю.Н.Кулюткина, Г.С.Суходобской. – М.: Педагогика, 1990. – 103 с.
5. Мясищев В.Н. О взаимосвязи общения, отношения и отражения как проблемы общей и социальной психологии /В.Н. Мясищев // Социально-психологические характеристики общения и развития контактов между людьми: тез. симп. – Л.,1970. – С.114-115.

ЗМІСТ

Смоланка В.І. Передмова.....	5
Бобринська В.І. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ШВЕЙЦАРІЇ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	7
Дорошко М.С. ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ЯК ОСНОВА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ.....	18
Коваль Г.М., Карбованець О.І., Куруц Н.В., Гасинець Я.С., Демчинська М.І. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	25
Козловський Ю.М., Козловська І.М. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ІНТЕГРАЦІЇ ЗНАТЬ ЯК ДИДАКТИЧНА ПРОБЛЕМА ЕДУКАЦІЙНОЇ ІНТЕГРОЛОГІЇ.....	35
Марусинець М.М. ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ У ПЕДАГОГІЧНІ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.....	45
Матвієнко О.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ШКОЛИ.....	53
Павко А.І., Курило Л.Ф. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ В.О.СУХОМЛІНСЬКОГО.....	62
Староста В.І. ТЕСТУВАННЯ ЯК ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	81
Химинець В.В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	90
Химинець В.В., Опачко М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	101

Daniela Palašáková

INNOVATION OF THE METHODS OF HIGHER
EDUCATION THROUGH ICT.....114

Артёмов И.В.

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ122

Андрейко В.І., Свєженцева О.І.

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА130

Білак Ю.Ю., Попадич О.О.

ВИКОРИСТАННЯ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТАМИ НЕТЕХНІЧНИХ
НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ У ВИЩАХ ІІІ – ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ.....140

Борисенко Л.Л.

ВІПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ:
З ДОСВІДУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА149

Дуло О.А., Мелега К.П., Фотул Ю.В.

СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
В ГАЛУЗІ “ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І ЗДОРОВ’Я ЛЮДИНИ”159

Заричанский О.А.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ ПРИ
ПОМОЩИ СОЦИАЛЬНЫХ СОСТАВЛЯЮЩИХ.....167

Зарічанська Н.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ174

Каплінський В.В.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА
В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ...182

Кляп М.І., Лавер О.Г., Кляп М.П.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....189

Кобаль В.І., Мовчан К.М.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНТЕГРАЦІЇ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР.....201

Колесник П.О., Бондарь Я.В., Сіра А.Ю. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНКЕТИ SARAT ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ АТОПІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ПРАКТИЦІ УКРАЇНСЬКОГО СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ	209
Колесник П.О., Кедик А.В., Шушман І.В. НАУКОВО-ТРЕНІНГОВІ ЦЕНТРИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ – ІННОВАЦІЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ.....	216
Корчевський Д.О. ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОФІЛЮ.....	224
Локшин В.С. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОЇ МОДЕЛІ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	233
Лях І.М., Кляп М.М. НОВІ ПІДХОДИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В СВІТЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	248
Мамчур О.І., Ванда І.В., Котик Л.І. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАТЬ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	254
Моца А.А. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ — ОСНОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ.....	267
Набок М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДВИЩЕННЯМ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У СФЕРІ ОСВІТИ	275
Розлуцька Г.М. НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ УСЬОГО ЖИТТЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	284
Сойма С.Ю. ОСНОВНІ ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	291
Фейса С.В., Фейса І.І. ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА».....	298

Шаркань В.В. ПРОЕКТ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.....	307
Шумицька Г.В., Пупрашик В.І. САЙТ МЕДІАЦЕНТРУ УЖНУ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ КОНТИНУУМ	315
Вархолик Г.В. ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ	324
Волошенко С.С., Стріщак Н.Р. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВЕДЕННЯ ПОЛІТИКИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	332
Дацків І.Є. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ЯК ФАКТОР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	337
Zaliesova Irina TRAINING OF FUTURE TEACHERS TO THE FORMATION OF INTER-ETHNIC TOLERANCE AMONG STUDENTS OF SECONDARY SCHOOLS	343
Ключкович Т.В. ПРАВОВІ ОСНОВИ АДАПТУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СЛОВАЧЧИНИ ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	348
Куев Давід Луїс Сократес ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНOSTІ РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ	354
Марценюк М.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ ПСИХОЛОГА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	366
Ясиновська О.С. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ	383

Наукове видання

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD

Випуск 2(9)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ №20546-10346Пр, видане Міністерством юстиції України 15.01.2014 р.*

Коректура Т.М.Алексєєва, Л.І.Середа
Технічна редакція О.І.Гурчумелія
Комп'ютерна верстка та обкладинка А.І.Бродич

Підписано до друку 19.12.2014 р.
Формат 60x84/16
Тираж 300

Оригінал-макет виготовлено
в редакційно-видавничому відділі видавництва УжНУ «Говерла»:
88015, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89 А,
тел./факс (03122) 66-20-51, dep-editors@uzhnu.edu.ua

Віддруковано ПП «АУТДОР - ШАРК»
88000, м. Ужгород, пл. Жупанатська, 15/1.
тел.: 3-51-25, e-mail: office@shark.com.ua
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т № 40 від 29 жовтня 2012 року

М-72

Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць /ред. кол. І.В.Артёмов (голова) та ін. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. – Вип. 2(9). – 400 с.

У публікаціях чергового випуску збірника наукових праць висвітлюються питання, пов'язані з реформуванням системи вищої освіти України та її інтегруванням до європейського освітнього простору в контексті Закону України «Про вищу освіту».

Статті, що ввійшли до збірника, розглядають як першочергові завдання щодо імплементації нових нормативно-правових документів у галузі вищої освіти, так і практику роботи вітчизняних вищих навчальних закладів щодо інтегрування до європейського та світового науково-освітнього простору, зокрема впровадження інноваційних технологій у діяльність ВНЗ, особливості підготовки навчально-методичних комплексів окремих дисциплін, забезпечення випереджувального характеру освітніх послуг у підготовці фахівців.

The issues related to the reform of higher education in Ukraine and its integration into the European educational space in the context of the Law of Ukraine "On Higher Education" are covered in the collection of scientific works.

The articles included in the collection, touch on the priorities of implementation of new legal documents in the field of higher education as well as the practice of domestic higher educational institutions concerning integration into the European and world scientific and educational space, in particular, introduction of innovative technologies into university activities as well as peculiarities of preparation teaching methods for some disciplines, providing of advanced educational services in training specialists.

ISSN 2218-5348

УДК 001:378